

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**
Број: 6/0-02-479/2016-8
Датум: 14. јул 2016. године
Београд

Члан савета Комисије за заштиту конкуренције, по овлашћењу Председника Комисије за заштиту конкуренције број 1/0-06-474/2016-1, од 14. јуна 2016. године, на основу члана 37. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13), члана 192. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97, 31/01 и „Службени гласник РС“, бр. 30/10) и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, број 49/11), одлучујући по пријави концентрације број 6/0-02-479/2016-1, коју је 20. јуна 2016. године поднело привредно друштво „Нафтна индустрија Србије“ а.д., са седиштем на адреси Народног фронта 12, Нови Сад, Србија, преко заступника Михајла Ђуровића, директора Сектора за бункерисање Блока „Промет“ друштва „Нафтна индустрија Србије“, дана 14. јула 2016. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем контроле од стране друштва „Нафтна индустрија Србије“ а.д., са седиштем на адреси Народног фронта 12, Нови Сад, Србија, матични број 20084693, над делом другог учесника на тржишту, који може представљати самосталну пословну целину, и то узимањем у подзакуп станице за снабдевање пловила течним горивом, од друштва „MONDOLUKA PLUS“ д.о.о., са седиштем на адреси Дунавски Кеј 17, Београд, матични број 20685441.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац пријаве, у предвиђеном року, уплатио износ од 3.079.777,50 (тримилionаседамдесетдеветхиљадаседамстоседамдесетседам и 50/100) динара на рачун Комисије за заштиту конкуренције, отворен код Управе за трезор Министарства финансија Републике Србије, с позивом на број 6/0-02-479/2016-1, који одговара прописаној висини таксе за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку.

Образложење

Привредно друштво „Нафтна индустрија Србије“ а.д., са седиштем на адреси Народног фронта 12, Нови Сад, Србија, матични број 20084693, (даље у тексту: подносилац пријаве или „НИС“), поднело је Комисији за заштиту конкуренције (даље у

тексту: Комисија), 20. јуна 2016. године, преко заступника Михајла Ђуровића, директора Сектора за бункерисање Блока „Промет“ друштва „НИС“, Београд, пријаву концентрације број 6/0-02-479/2015-1. Подносилац пријаве је 7. јула и 8. јула 2016. године доставио Комисији две допуне пријаве.

Увидом у достављену документацију, Комисија је утврдила да је поднета пријава потпуна и у складу са чланом 2. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 5/16), чиме су испуњени услови за поступање Комисије у поступку испитивања пријављене концентрације. Саставни део пријаве концентрације чини и доказ о извршеној уплати, којим се потврђује да је уплаћен прописани износ за издавање акта Комисије, што је утврђено у ставу II диспозитива.

На основу члана 45. Закона о заштити конкуренције (даље у тексту: Закон), подносилац пријаве је поднео Комисији захтев за заштиту одређених података садржаних у пријави концентрације. Садржину захтева представља спецификација података и информација чија се заштита тражи, као и образложење разлога за постављање таквог захтева. Комисија је делимично усвојила поднети захтев и 13. јула 2016. године донела Закључак о заштити података бр. 6/0-02-479/2016-7.

1. Учесници у концентрацији

Подносилац пријаве, привредно друштво „НИС“, као вертикално интегрисана нафтна компанија, бави се истраживањем, производњом и прерадом нафте и природног гаса, као и прометом широког асортимана нафтних деривата. Основни производни капацитети друштва „НИС“ налазе се у Републици Србији, укључујући прерађивачки комплекс са два погона у Панчеву и Новом Саду, затим погон за производњу течног нафтног гаса (ТНГ), док мрежа бензинских станица обухвата станице у Србији и у земљама у региону. У складу са својом пословном политиком да постане регионални тржишни лидер, друштво „НИС“ је проширило пословање у Босну и Херцеговину, Мађарску, Румунију и Бугарску, док представништва овог друштва раде у Бриселу, у Русији, Туркменистану, Анголи и Хрватској.

Пословне активности друштва „НИС“ организоване су у неколико блокова (истраживање и производња, сервис, прерада, промет и енергетика), а производња обухвата широки асортиман производа, као што су аутомобилско гориво, течни нафтни гас, авио гориво, уља и мазива, уља за ложење, битумени, петрохемијски производи (примарни бензин, пропилен), дестилати и рафинати, и остали производи – бензен, толуен, течни сумпор, специјални бензини, као и производњу пијаће воде „Јазак“. Друштво „НИС“ пружа и бројне услуге, као што су: прерада нафте, транспорт и складиштење нафтних деривата, услуге акредитованих лабораторија за испитивање и еталонирање, услуге нафтних сервиса и услуге научно-техничког центра. Од 2012. године, друштво „НИС“ је почело да шири своје пословање у областима електрогенерације, ветрогенерације, геотермалне енергије.

Руска компанија „Газпром нефть“ поседује 56,15% акцијског капитала друштва „НИС“, док је власник 29,87% акција Република Србија. Остатак припада грађанима, запосленима, бившим запосленима и другим мањинским акционарима. Акцијама друштва „НИС“ тргује се на Београдској берзи.

У Републици Србији и иностранству, друштво „НИС“ послује и преко бројних зависних друштава:

- „О Зоне“ а.д., Београд;
- „Нафтагас – Нафтни сервиси“ д.о.о., Нови Сад;
- „Нафтагас – Технички сервиси“ д.о.о., Зрењанин;
- „Нафтагас транспорт“ д.о.о., Нови Сад;
- „Научно технолошки центар НИС Нафтагас“ д.о.о., Нови Сад,
- „НИС Светлост“ д.о.о., Бујановац,
- „НИС Оверсиз“, о.о.о., Санкт Петербург,
- „НИС Петрол“ е.о.о., Софија,
- „НИС Петрол“ с.р.л., Букурешт,
- „НИС Петрол“ д.о.о., Бања Лука,
- „Панон Нафтагас“ к.ф.т., Будимпешта,
- „Јадран Нафтагас“ д.о.о., Бања Лука.

Спровођењем пријављене концентрације, подносилац пријаве ће стећи контролу над делом друштва који може представљати самосталну пословну целину, и то узимањем у подзакуп станице за снабдевање пловила течним горивом, од друштва „MONDOLUKA PLUS“ д.о.о., са седиштем на адреси Дунавски Кеј 17, Београд, матични број 20685441. Друштво „MONDOLUKA PLUS“ се бави снабдевањем бродова и техничких пловних објеката течним горивом, а за обављање своје делатности, као купац, користи бункер станицу брод „Душан“ (станицу за снабдевање пловила течним горивом), који се користи за снабдевање бродова погонским горивом ЕД квалитета.¹ Брод „Душан“ је уписан у уписник бродова [...].² Власник брода је физичко лице Радивоје Мариновић, који је истовремено једини члан друштва „MONDOLUKA PLUS“ и који овом друштву издаје брод, на основу уговора о закупу. Бродом једино управља друштво „MONDOLUKA PLUS“, које нема других продајних објеката под својом контролом. Овај брод може да ради и као стационарна и као мобилна, тј. покретна станица, односно може да пружи две врсте услуга: стационарно снабдевање горивом – када пловило долази до брода (станице), где се врши обскрба – снабдевање горивом, и снабдевање горивом на води – пристајањем брода уз бок пловила који прима гориво, при чему су оба објекта усидрена за време снабдевања.

2. Опис концентрације и акт о концентрацији

Правни основ за концентрацију јесте Уговор о подзакупу, који су 9. јуна 2016. године закључила друштва „НИС“, као подкупац, и „MONDOLUKA PLUS“, као подзакупавац. Овим уговором је предвиђено да подносилац пријаве узме у подзакуп енергетски објекат за снабдевање бродова и техничких пловних објеката течним горивом (танкер типа N), ради обављања енергетске делатности – трговина горивима за пловила. Конкретно, да друштво „MONDOLUKA PLUS“ изда у подзакуп бункер

---

¹ У складу са Уредбом о техничким захтевима у погледу безбедности од пожара и експлозија станица за снабдевање бродова и техничких пловних објеката течним горивом („Службени гласник РС“, бр. 115/13), станица за снабдевање је објекат, односно терминал у оквиру луке или пристаништа у којем се обавља снабдевање течним горивом бродова и техничких пловних објеката у складу са прописима којима се уређују унутрашња пловидба и луке и прописима о транспорту опасног терета. Брод за снабдевање течним горивом је танкер типа N, намењен за транспорт и доставу течних горива другим пловилима, и представља врсту станице за снабдевање.

² Акт садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

станицу брод „Душан“ друштву „НИС“, одакле ће друштво „НИС“ континуирано снабдевати пловне објекте својих купаца евро дизел горивом, ангажовањем друштва „MONDOLUKA PLUS“ за послове манипулације код продаје горива купцима друштва „НИС“. [...].

Уговор о подзакупу је закључен на једну годину, али је друштво „НИС“ изјавило да је његова намера да подзакуп траје неодређено време, у сваком случају, на период који је дужи од годину дана. Подносилац пријаве планира да, у складу са конкретним околностима пословања, Уговор продужава по истеку предвиђеног периода, јер није извесно у ком периоду ће делатност снабдевања бродова погонским горивом, односно трговина горивима за пловила, моћи да се обавља, и то из више разлога: због неизвесности будућег пословања, између осталог, зато што је давање брода у подзакуп друштву „НИС“ ограничено могућностима закуподавца – друштва „MONDOLUKA PLUS“, који је такође везан сопственим уговором о закупу, и зато што лучким прописима још увек нису дефинисане акваторије лука, док ће након одређивања лука, за обављање делатности бити неопходно одобрење Агенције за управљање лукама које се издаје у јавном поступку.

Након спровођења концентрације, власник бункер станице брод „Душан“ ће остати исти, али ће друштво „НИС“, као подзакупац брода, преузети пословање друштва „MONDOLUKA PLUS“ у делу који се односи на снабдевање пловила горивом. Станица ће пословати као брендирана бункер станица под логом друштва „НИС“, и на њој ће се обављати трговина евро дизелом за пловила. Тиме ће друштво „НИС“ још више проширити своје пословање у области снабдевања горивом на значајним речним правцима (конкретно, на реци Дунав), посебно на област снабдевања путничких бродова, иако су у првом плану корпоративног пословања овог друштва, пре свега, производи намењени друмском саобраћају.

Разлог спровођења концентрације је првенствено пословна одлука друштва „НИС“ да се бави снабдевањем иностраних туристичких, односно путничких бродова који пристају на Савском пристаништу у Београду (нпр. „беле флоте“ – популарних речних крузера), тако што би се снабдевање вршило системом „брод-брод“, што би подразумевало да брод „Душан“ исплови до Савског пристаништа где пристају путнички бродови. Путнички бродови на међународним линијама на реци Дунав се тренутно не снабдевају у Србији, па би након концентрације и након уклањања одређених регулаторних препрека за обављање ове делатности, тржишним учесницима из Србије, према наводима подносиоца пријаве, било омогућено да уђу на ово тржиште. Друштво „НИС“ има намеру да се бави снабдевањем и иностраних теретних бродова на предметној бункер станици, али ово није основни циљ концентрације, с обзиром на могућност да се ови бродови снабдевају и на другим постојећим бункер станицама друштва „НИС“ у Србији, које се налазе у Прахову, Великом Градишту, Смедереву, Београду и Новом Саду. Подносилац пријаве није до сада снабдевао, нити има намеру да, преко брода „Душан“, снабдева мање бродове, глисере и слична пловила, као и да врши малопродају физичким лицима (чији би се промет евидентирао преко фискалне касе), нити је такав вид продаје у плановима друштва „НИС“ за ову бункер станицу.

3. Испуњеност услова за подношење пријаве

Комисија је закључила да пријављена трансакција представља концентрацију у смислу члана 17. став 1. тачка 2. Закона. На основу достављених података о висини укупних прихода које су сви учесници у концентрацији остварили на светском тржишту и тржишту Републике Србије у 2015. години, Комисија је утврдила да су

учесници у концентрацији имали обавезу да пријаве концентрацију, јер је укупан приход учесника у концентрацији у 2015. години вишеструко већи од износа који су прописани чланом 61. Закона, као услова за пријаву концентрације. Комисија је утврдила да је пријава концентрације благовремена, јер је поднета у складу са чланом 63. став 1. Закона.

4. Релевантно тржиште

Комисија је утврдила релевантно тржиште у складу са чланом 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр. 89/2009). Полазећи од производа које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене, као релевантно тржиште производа одређено је тржиште снабдевања пловила (бродова и техничких пловних објеката) течним горивом на речним пловним путевима. Ово тржиште је познато као тржиште бункерисања, и представља тржиште малопродаје бродског горива, које се разликује од тржишта малопродаје свих врста нафтних деривата на бензинским станицама, с једне стране, и од тржишта veleпродаје бродског горива, с друге стране. Комисија сматра да је тржиште бункерисања одвојено од других тржишта која не укључују малопродају бродског горива, узимајући у обзир врсту погонског горива, крајње потрошаче, односно купце погонског горива, као и регулаторне, односно административне препреке за улазак на тржиште.

Комисија је на тај начин делимично прихватила дефиницију коју је предложио подносилац пријаве, с обзиром на то да је он као примарно тржиште одредио тржиште бункерисања путничких бродова, а као секундарно тржиште – тржиште бункерисања теретних бродова. Подносилац пријаве је одредио примарно тржиште као посебно тржиште у настајању, јер он намерава да уђе на тржиште бункерисања путничких бродова када се отклоне регулаторне препреке, а с обзиром на то да се тренутно бави бункерисањем само теретних бродова које пролазе реком Дунав кроз Србију. У пријави се наводи да су активности бункерисања теретних бродова од секундарног значаја за бункер станицу брод „Душан“, јер је основни циљ концентрације бункерисање путничких бродова.

Комисија, међутим, није разматрала да ли се у оквиру тржишта бункерисања могу утврдити ужа релевантна тржишта производа – бункерисање путничких бродова и бункерисање теретних бродова, јер за оцену ефеката пријављене концентрације таква подела није потребна. Уважена је околност да се бункерисање путничких бродова може издвојити због тога што за време пуњења течним горивом, односно док су ови бродови усидрени на Савском пристаништу у Београду, није дозвољено присуство путника на пловилу, као и да се бункерисање теретних бродова може вршити на осталим локацијама, односно и изван Савског пристаништа, на другим, постојећим бункер станицама у Србији. Комисија ипак оцењује да би у конкретном случају ефекте концентрације требало анализирати на јединственом тржишту, јер је друштво „НИС“, [...], већ користило брод „Душан“ за бункерисање теретних бродова на подручју акваторијума Луке Београд – Савско пристаниште, а остале станице је, само у ванредним околностима, користило и за бункерисање путничких бродова. Комисија није разматрала ни да ли се у оквиру тржишта бункерисања могу издвојити посебна тржишта снабдевања појединих врста бродских горива (нпр. евро дизел или утечњени природни гас – *LNG*), иако је подносилац пријаве предложио да се релевантно тржиште производа ограничи искључиво на услугу снабдевања евро дизелом.

Релевантно географско тржиште одређено је као тржиште Републике Србије, што је био и предлог подносиоца пријаве, који сматра да се географско тржиште може одредити као национално – као ток реке Дунав кроз Србију. Комисија је узела у обзир да ће се на предметној бункер станици снабдевати пловила која плове реком Дунав кроз Србију, и то транзитна флота (страни бродови у власништву бродских компанија и домаћи бродови који плове у међународном речном саобраћају) и домаћи бродови који не напуштају унутрашње воде и који једино и могу да се снабдевају у Србији.

5. Оцена ефеката концентрације

Приликом испитивања ефеката пријављене концентрације на конкуренцију, Комисија је, на основу доступних података и података које јој је доставио подносилац пријаве, закључила да ће концентрација незнатно утицати на промену тржишне структуре и да неће утицати на конкуренцију у Републици Србији, јер је друштво „НИС“ и до сада био једини значајан учесник на релевантном тржишту. Према подацима које је доставио подносилац пријаве и према његовим проценама, једини учесници на релевантном тржишту су друштво „MONDOLUKA PLUS“, са учешћем од /0-5/%, и друштво „НИС“, са учешћем од /90-100/%. Стационаране бункер станице друштва „НИС“ налазе се на пет локација у Србији, на Дунаву: Прахово, Велико Градиште, Смедерево, Београд и Нови Сад.

Преузимањем пословања друштва „MONDOLUKA PLUS“ у области бункерисања, друштво „НИС“ ће преузети и тржишни удео овог друштва и постаће у овом тренутку једини, доминантан учесник на овом тржишту. Таква промена, међутим, неће нарушити конкуренцију јер се друштво „MONDOLUKA PLUS“ не сматра значајним конкурентом, с обзиром на тржишни удео мањи од 5%, и с обзиром на наводе подносиоца пријаве да друштво „MONDOLUKA PLUS“ [...].

Комисија је узела у обзир постојање правних и других препрека за улазак на тржиште бункерисања у Србији, али је применом осталих критеријума за оцену дозвољености концентрације закључила да концентрација испуњава услове из члана 19. Закона. Комисија је нарочито анализирао правне препреке (административне баријере) за улазак на тржиште, будући да потенцијални конкуренти морају да испуне бројне техничке услове да би ушли на релевантно тржиште и да би пружали услуге бункерисања. Технички услови се односе на захтеве у погледу безбедности од пожара и експлозија станица за снабдевање бродова и техничких пловних објеката течним горивом, на услове за добијање лиценце за трговину горивима за пловила, за добијање одобрења за обављање лучке делатности и за стицање својства лучког оператера, док се остале регулаторне препреке односе на немогућност да се бункерисање врши системом „брод-брод“, околност да Влада Републике Србије није одредила лучка подручја, и др. Ипак, Комисија је разматрала и потенцијалне конкуренте, чијим уласком се може унапредити конкуренција, па је тако имала у виду сазнања друштва „НИС“ да су за улазак на ово тржиште заинтересована три тржишна учесника. Осим тога, свако ко испуни услове предвиђене прописима Републике Србије за обављање ове делатности може да уђе на релевантно тржиште и бави се бункерисањем пловила у Србији.

Може се, дакле, очекивати даље отварање овог тржишта и његов убрзани развој, на шта указују и наводи подносиоца пријаве о трендовима понуде и потражње: 1) током туристичке сезоне (крај марта – почетак новембра), на Савском пристаништу се бележи преко 500 пристајања путничких бродова, тако да се може говорити о великом

потенцијалу за раст тржишта бункерисања путничких бродова; 2) тржиште бункерисања теретних бродова константно расте, што се може закључити на основу података о обиму продаје друштва „НИС“ у периоду 2013-2015. Наведена кретања учиниће делатност бункерисања још профитабилнијом, чиме ће се створити подстицаји за улазак нових конкурената на тржиште, посебно ако се узму у обзир користи за потрошаче (купце друштва „НИС“, тј. бродарске компаније), који се остварују овом концентрацијом. На пример, за купце у транзитној флоти који се снабдевају преко царинског складишта, гориво је јефтиније за износ ПДВ-а и акциза, у складу с важећим законским прописима Републике Србије. У осталим државама подунавског слива (нпр. Немачка, Аустрија, Словачка, Мађарска, Румунија, Бугарска), на више од 15 бункер станица на којима се снабдевају пловила која би могла након концентрације да се снабдевају у Србији, погонско гориво је, према подацима подносиоца пријаве, оптерећено ПДВ-ом, које се враћа купцу, али то представља дуготрајан и често скуп процес.

Подносилац пријаве истовремено наводи да [...]. На овај начин ће се отворити и тржиште бункерисања путничких бродова, будући да на постојећим бункер станицама друштва „НИС“ постоје знатна ограничења у снабдевању путничких бродова, па је из тог разлога друштво „НИС“ до сада снабдевало путничке бродове само у ванредним ситуацијама, као што је низак водостај или када је био угрожен наставак путовања, односно није било могуће снабдевање на станицама ван Србије.

У складу са наведеним, Комисија је утврдила да је концентрација дозвољена у смислу члана 19. Закона и да неће значајно ограничити, нарушити или спречити конкуренцију на тржишту Републике Србије или његовом делу, због чега је одлучено као у ставу I диспозитива.

Одлука у ставу II донета је применом члана 65. став 5. Закона, као и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана достављања решења.

П.О. ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ

Марко Обрадовић, члан Савета Комисије